

Druk nr 1783

Warszawa, 22 stycznia 2009 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Nadzwyczajna „Przyjazne
Państwo” do spraw związanych
z ograniczaniem biurokracji
NPP-020-99-2008

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja Nadzwyczajna „Przyjazne Państwo” do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji wnosi projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie
wyższym.**

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Michał Marcinkiewicz.

Przewodniczący Komisji

(-) Mirosław Sekuła

USTAWA

z dnia .....2009 r.

o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym

Art. 1.

W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.¹⁾) po art. 184 dodaje się art. 184a w brzmieniu:

- „Art. 184a. 1. Jeżeli uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego tak stanowi, student spełniający kryteria określone w tej uchwale może ubiegać się o pomoc materialną.
2. Uchwała, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:
- 1) rodzaj pomocy materialnej;
  - 2) sposób i terminy ubiegania się o pomoc materialną;
  - 3) sposób wyłaniania studentów, którym będzie przyznana pomoc materialna;
  - 4) maksymalny poziom pomocy materialnej, o którą może ubiegać się student.
3. Jednostka samorządu terytorialnego może powierzyć uczelni czynności związane z udzielaniem pomocy materialnej studentom na podstawie uchwały, o której mowa w ust. 1.
4. Pomoc materialna udzielona studentowi na podstawie ust. 1 nie jest wliczana do dochodu, o którym mowa w art. 179 ust. 5.”

Art. 2.

Środki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów, wynikające z uchwał organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego podjętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wydatkuje się na dotychczasowych zasadach.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 80, poz. 542, Nr 120, poz. 818, Nr 176, poz. 1238 i 1240 i Nr 180, poz. 1280 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie celu ustawy.

Celem projektu ustawy jest umożliwienie studentom korzystania z przyznanych przez jednostki samorządu terytorialnego środków przeznaczonych na bezzwrotną pomoc materialną. Podjęta nowelizacja jest skutkiem niedawnego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie. Sąd ten zajmował się uchwałą powołującą do życia miejski program stypendialny dla wybitnych studentów lubelskich uczelni. Jak wynika z doniesień prasowych, podstawą wyroku był brak wyraźnego wskazania w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym lub innym akcie normatywnym tej rangi, że stypendia mogą być finansowane również ze środków pochodzących od jednostek samorządu terytorialnego. Problem ma większą skalę, gdyż na podobnych podstawach jak w Lublinie opierają się stypendia w Krakowie lub Wrocławiu. Natomiast w samym Lublinie do ratusza wpłynęły 334 wnioski o stypendia, w tym 130 od doktorantów. Warunkiem uzyskania pomocy jest średnia ocen na poziomie co najmniej 4,8. W konsekwencji należy uznać, że zagadnienie regulowane niniejszą nowelizacją, pomimo że jest wynikiem jednego wyroku sądu administracyjnego, może mieć daleko idące skutki również dla szeregu innych samorządów i uczelni w Polsce.

2. Przedstawienie stanu obecnego.

W obecnym stanie prawnym, w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym brak jest jakichkolwiek przepisów materialnych umożliwiających uzyskiwanie przez studentów środków pochodzących z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na pomoc materialną.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym.

Dodanie do ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym nowego przepisu, dotyczącego możliwości przyznawania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego bezzwrotnej pomocy materialnej dla studentów, jest kluczową zmianą w proponowanym projekcie ustawy. Wychodzi ona naprzeciw zarzutom podniesionym w cytowanym wyżej wyroku sądu administracyjnego. Takiego

przepisu dotychczas w ustawie - Prawo o szkolnictwie wyższym nie ma. Formuła dodawanego przepisu celowo jest inna, niż obowiązującego art. 173 ust. 1 ustawy, który stanowi, że student może ubiegać się o pomoc materialną ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa. Formuła dodawanego art. 188a ust. 1 zapewni uniknięcie interpretacji, zgodnie z którą student ma prawo podmiotowe ubiegania się o stypendia samorządowe. Dodawany przepis uzależnia uprawnienie studenta od swobodnej decyzji samorządu, co w konsekwencji nie będzie rodziło obowiązku sfinansowania tego zadania z budżetu państwa.

Proponuje się również przepis dostosowujący, dzięki któremu możliwa będzie wypłata stypendiów studentom i doktorantom, pochodzących ze środków jednostki samorządu terytorialnego, udzielonej przed dniem wejścia w życie nowelizacji (a więc sanowanie stanów faktycznych takich, jaki zaistniał w Lublinie).

4. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Należy zakładać, że wejście w życie niniejszej nowelizacji ustawy spowoduje pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne. Przede wszystkim umożliwi zaspokojenie potrzeb socjalnych studentów i doktorantów, którym dotychczas przyznano stypendia ze środków samorządowych, a których wypłata w świetle cytowanego wyżej orzeczenia może być zagrożona. Ponadto, projekt usankcjonuje prawnie narzędzia stymulujące rozwój społeczności lokalnych stosowane już obecnie przez wiele jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie nowelizacji nie spowoduje negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego w związku z tym, że możliwość ufundowania stypendiów dla studentów już istnieje w ustawach samorządowych, a decyzja o jej przyznaniu jest suwerennym rozstrzygnięciem samej jednostki. Skutkiem prawnym nowelizacji będzie usunięcie luki prawnej w obowiązującej ustawie, które wytknął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w swoim wyroku.

Projekt ustawy nie wymaga wydawania aktów wykonawczych, a więc wymóg określony w art. 34 ust. 1 pkt 6 Regulaminu Sejmu nie wymaga w przedmiotowym przypadku spełnienia.

Należy zakładać, że zgodnie z art. 34 ust. 3 regulaminu Sejmu Marszałek Sejmu przed skierowaniem do pierwszego czytania skieruje niniejszy projekt ustawy do konsultacji w trybie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

5. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 5 lutego 2008 r.

BAS-WAL-201/09

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego projektu
ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (przedstawiciel
wnioskodawcy: poseł Michał Marcinkiewicz)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje dodanie nowego art. 184a do ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, ze zmianami). Zmiana ma na celu stworzenie podstawy prawnej dla udzielania studentom przez jednostki samorządu terytorialnego bezzwrotnej pomocy materialnej.

Zgodnie z art. 3 projektu ustawy, ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Materia, której dotyczy projekt pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt nie reguluje kwestii objętych zakresem prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy Rex: Unia Europejska, projekt ustawy, szkoła wyższa

Warszawa, 5 lutego 2009 r.

BAS-WAL-202/09

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy –
Prawo o szkolnictwie wyższym (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Michał
Marcinkiewicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej

Projekt ustawy przewiduje dodanie nowego art. 184a do ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, ze zmianami). Zmiana ma na celu stworzenie podstawy prawnej dla udzielania studentom przez jednostki samorządu terytorialnego bezzwrotnej pomocy materialnej.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 03 marca 2009 r.

ZW/0714/33/09

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. UC2-020-00089

Data wpływu 05. 03. 2009

Szanowny Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Bogdan Czapla

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 lutego 2009 roku, w sprawie przedłożenia opinii nt. poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym, w załączeniu przesyłamy opinię otrzymaną z woj. warmińsko-mazurskiego.

Jednocześnie informujemy, że pozostałe województwa nie wniósłły uwag do proponowanych zapisów ustawy.

Z wyrazami szacunku

/-/ Bogdan Ciepielewski

Dyrektor Biura ZWRP

Opinia z woj. warmińsko-mazurskiego

Proponowana zmiana projektu ustawy „O zmianie ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym” jest bardzo potrzebna reguluje, bowiem kwestie przyznawania stypendiów studentom przez jednostki samorządu terytorialnego. Język proponowanej zmiany jest precyzyjny i jednoznaczny.

Nasuwa się jednak pytanie czy nie byłoby zasadne rozszerzenie art. 184a ust. 1 o zapis na mocy, którego stypendystami jednostek samorządu terytorialnego mogliby zostać także doktoranci. Nie trudno wyobrazić sobie sytuację, w której samorząd staje się zainteresowany pozyskaniem wysoko wyspecjalizowanej kadry dla dyscypliny nauki lub gałęzi przemysłu kluczowego dla lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego. Stypendium dla doktorantów może stać się jednym z narzędzi pomocnych w realizacji wskazanego celu. Pozostawienie obecnego zapisu art. 184a może zrodzić wątpliwości czy jednostki samorządu terytorialnego mogą fundować stypendia doktorantom.

Dyrektor
Departamentu Kultury i Edukacji
Urzędu Marszałkowskiego
Woj. Warmińsko-Mazurskiego

Zdzisław Fadrowski

RADA GŁÓWNA
SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. ...102-020-00100

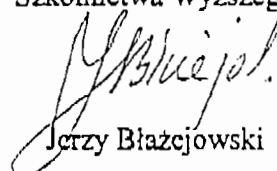
Data wpływu ... 11.03.2009

Szanowny Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 lutego 2009 roku (PS-27/09, dotyczy BK-020-749/09) w załączeniu przesyłam uchwałę Nr 401/2009 Prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Łączę wyrazy szacunku,

Przewodniczący Rady Głównej
Szkolnictwa Wyższego

Jerzy Błazejowski

Warszawa, dnia 10 marca 2009 roku

---

ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa
tel.: (0 22) 529 25 64, 529 25 62, faks: (0 22) 529 27 68, e-mail: radaglowna@muisw.gov.pl, internet: www.rgsw.edu.pl

Uchwała Nr 401/2009
Prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
z dnia 19 lutego 2009 roku

**w sprawie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie
wyższym**

Po rozpatrzeniu, na wniosek Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 13 lutego 2009 roku (pismo PS-27/09), komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, Rada Główna, stosownie do art. 45 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.), uchwała co następuje.

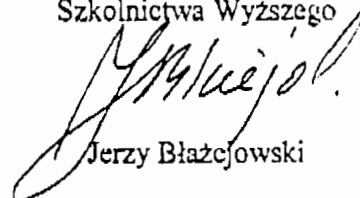
1. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego opiniuje pozytywnie ideę zawartą w projekcie ustawy.
2. Rada Główna wnosi niżej przedstawione uwagi.
  - Art. 184a, który ma być dodany po 184 obecnej ustawy, powinien rozpoczynać się od informacji, że jednostki samorządu terytorialnego mogą przeznaczać środki finansowe na pomoc materialną dla studentów.
  - Środki na pomoc materialną powinny być przyznawane na podstawie kryteriów określonych w uchwale jednostki samorządu terytorialnego, która określa:
    - 1) rodzaj pomocy materialnej;
    - 2) sposób i terminy ubiegania się o pomoc materialną;
    - 3) sposób wyłaniania studentów, którym będzie przyznana pomoc materialna;
    - 4) maksymalny poziom pomocy materialnej, o którą może ubiegać się student.
  - Najprawdopodobniej zbędny jest art. 2 – skoro środki przeznaczone z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów przyznane wcześniej wydatkowane mają być na dotychczasowych zasadach.
  - Niezbędne jest uwzględnienie możliwości uzyskiwania pomocy materialnej przez doktorantów.

Najlepiej byłoby do ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 roku (Dz. U. nr 164 poz. 1365 z późn. zm.) dodać art. 199a o brzmieniu:

1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą przeznaczać środki finansowe na pomoc materialną dla doktorów.
2. Do przyznawania pomocy materialnej, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o pomocy materialnej dla studentów określone w art. 184a.

Uchwałę otrzymuje Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu oraz Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący Rady Głównej
Szkolnictwa Wyższego

Jerzy Błaziejowski